



*sparebanken
sogn og fjordane*

Småkraftmøte-Hywer 13.11.23

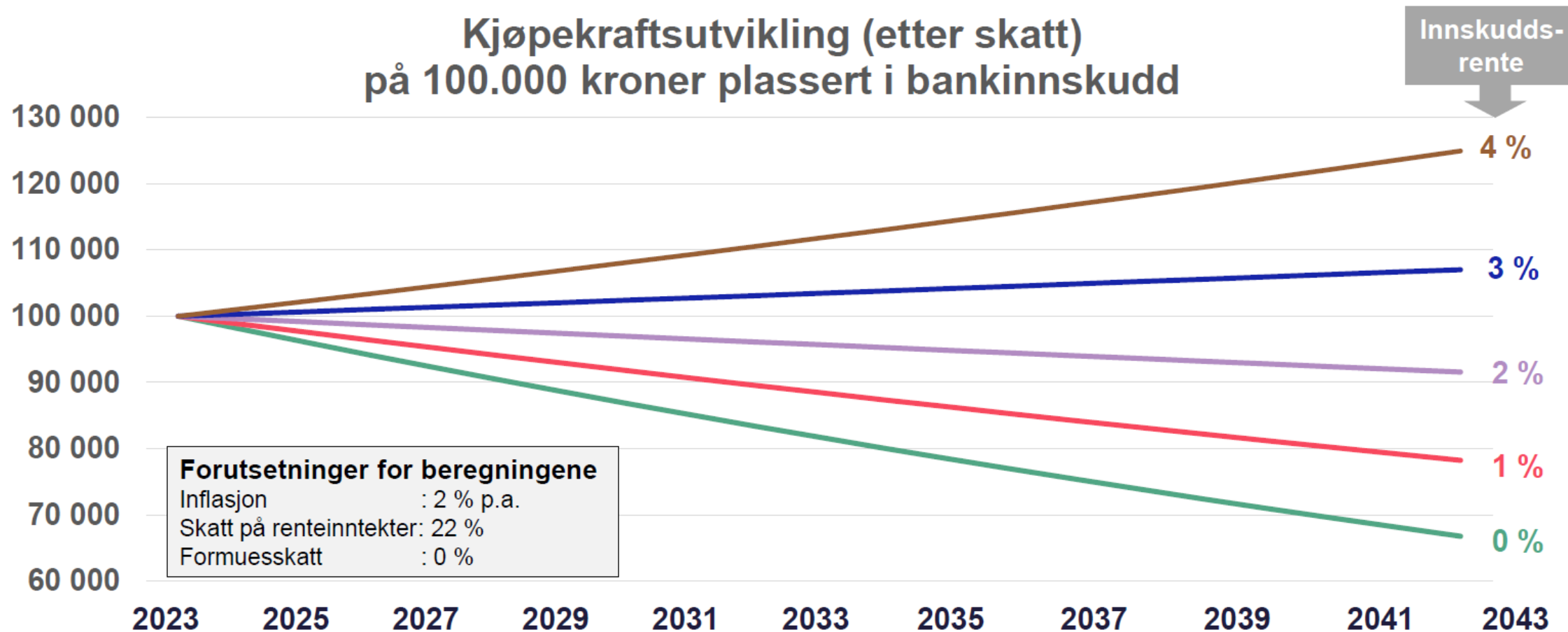
Gunnar Heggheim- leiar inv.senter

Langsiktig kapitalforvaltning, kva er viktig.

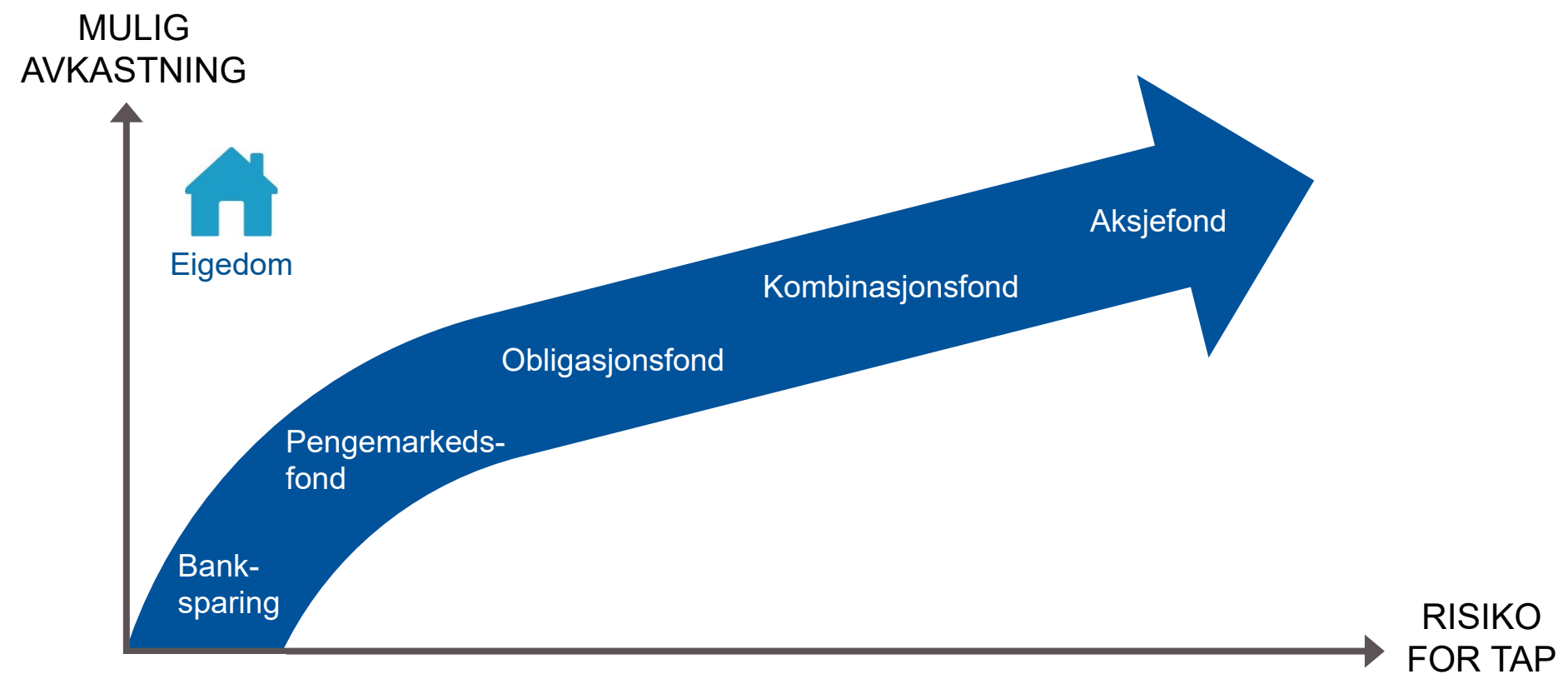
- Bevare, helst auke kjøpekrafta på kapitalen.
- Kva risiko er ein villig til å ta?
- Kva er tidshorisonten?

Krevande å halde på kjøpekrafta, sjølv med høgare rente

Kjøpekraftsutvikling (etter skatt) på 100.000 kroner plassert i bankinnskudd

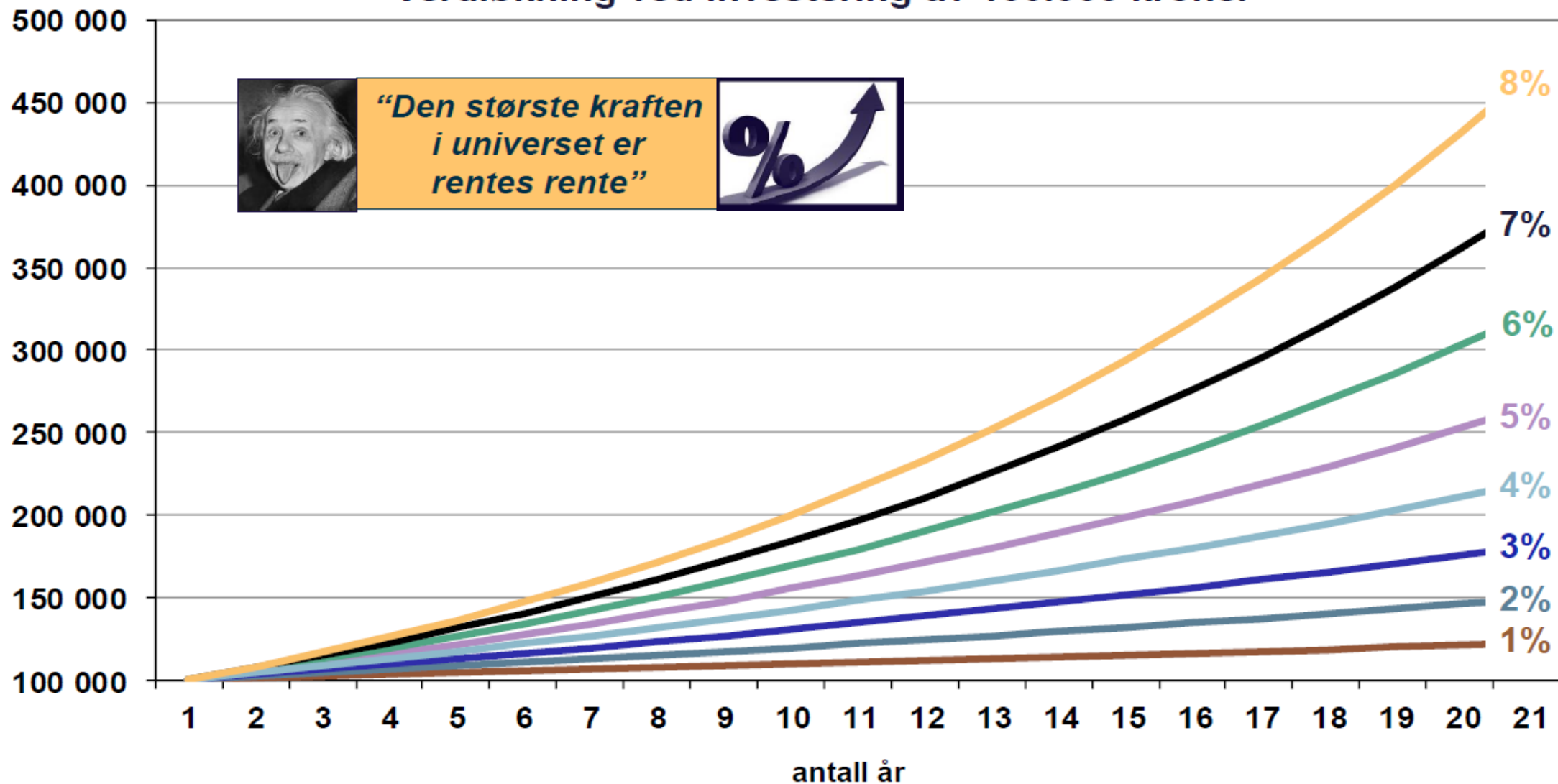


Oppfatning av avkastning og risiko



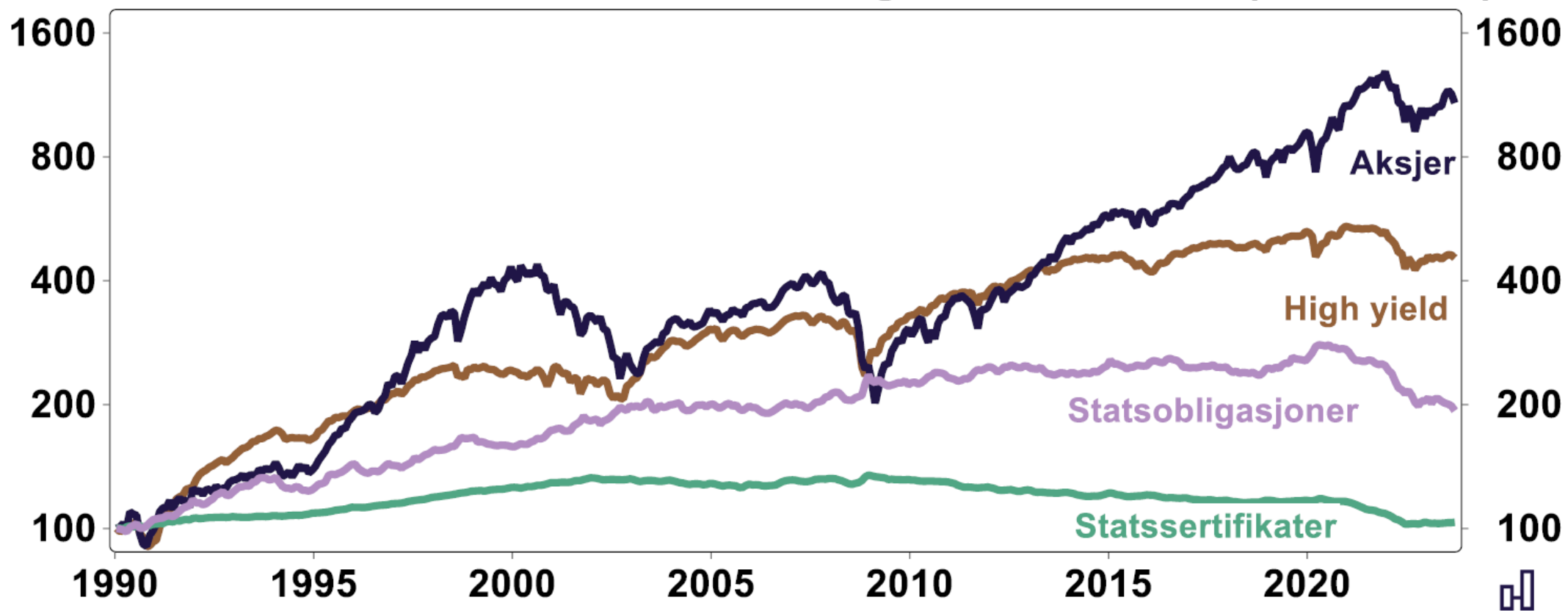
Nokre prosent meiravkastning betyr mykje.

Verdiøkning ved investering av 100.000 kroner



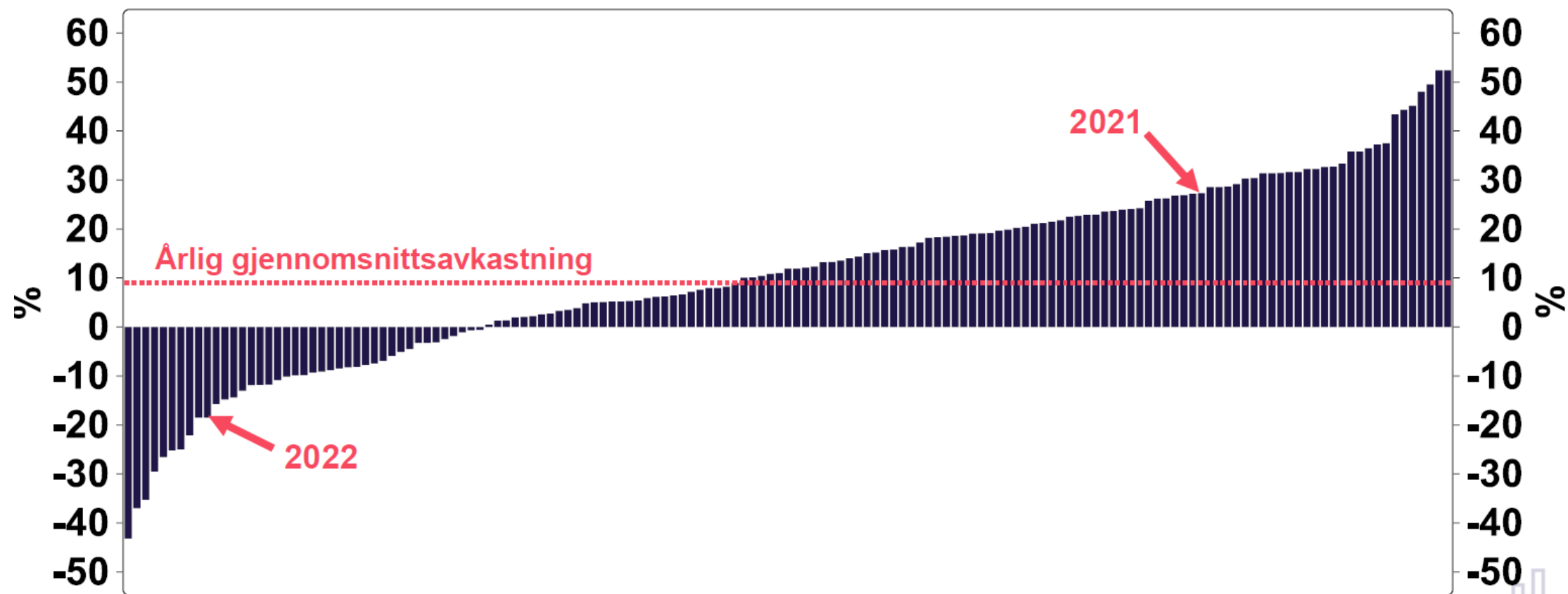
På lang sikt....

Avkastning justert for inflasjon (realavkastning) i ulike aktivaklasser i USA siden 1990. Logaritmisk skala (1990=100).

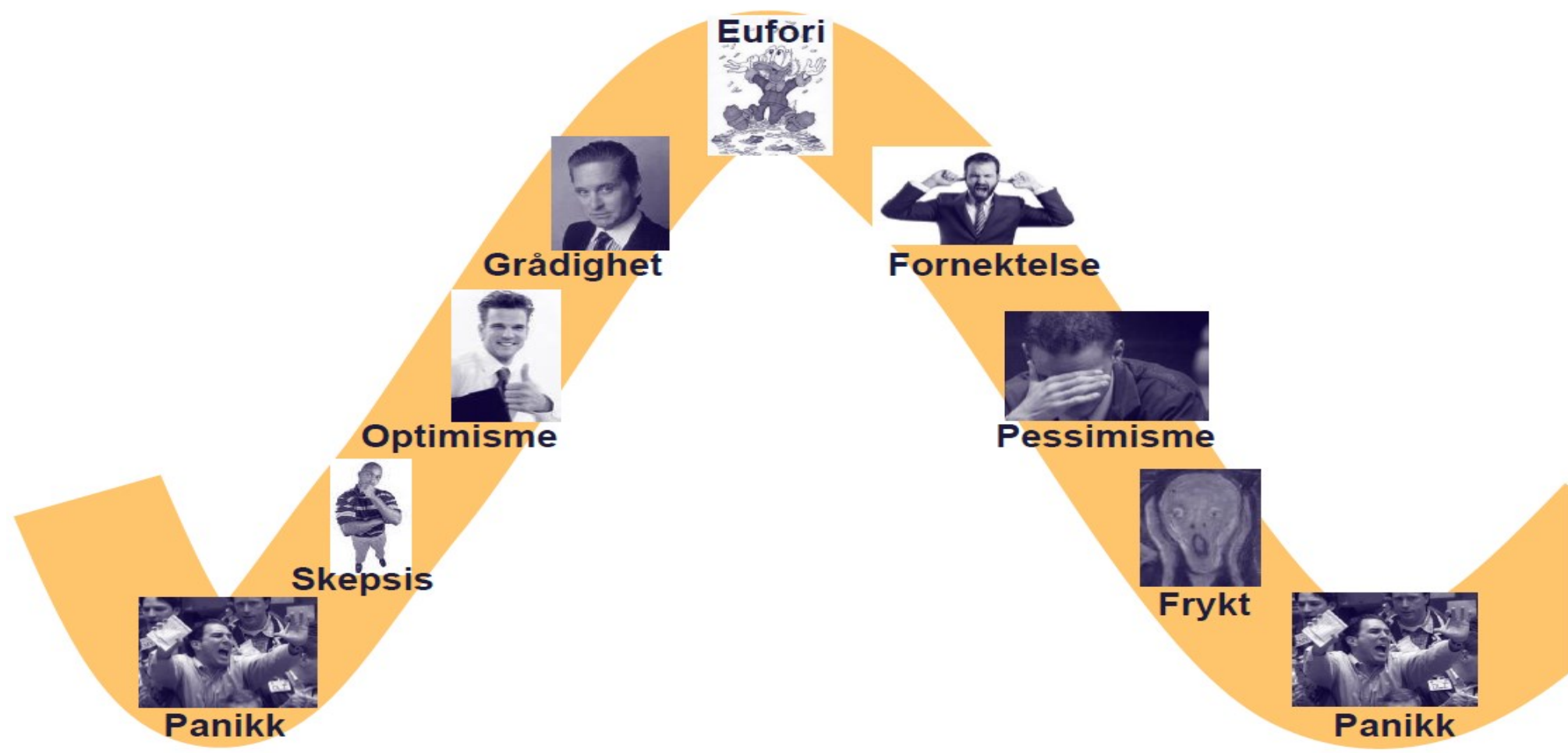


Pluss og minus, men mest pluss, men sjelden gj.snittet

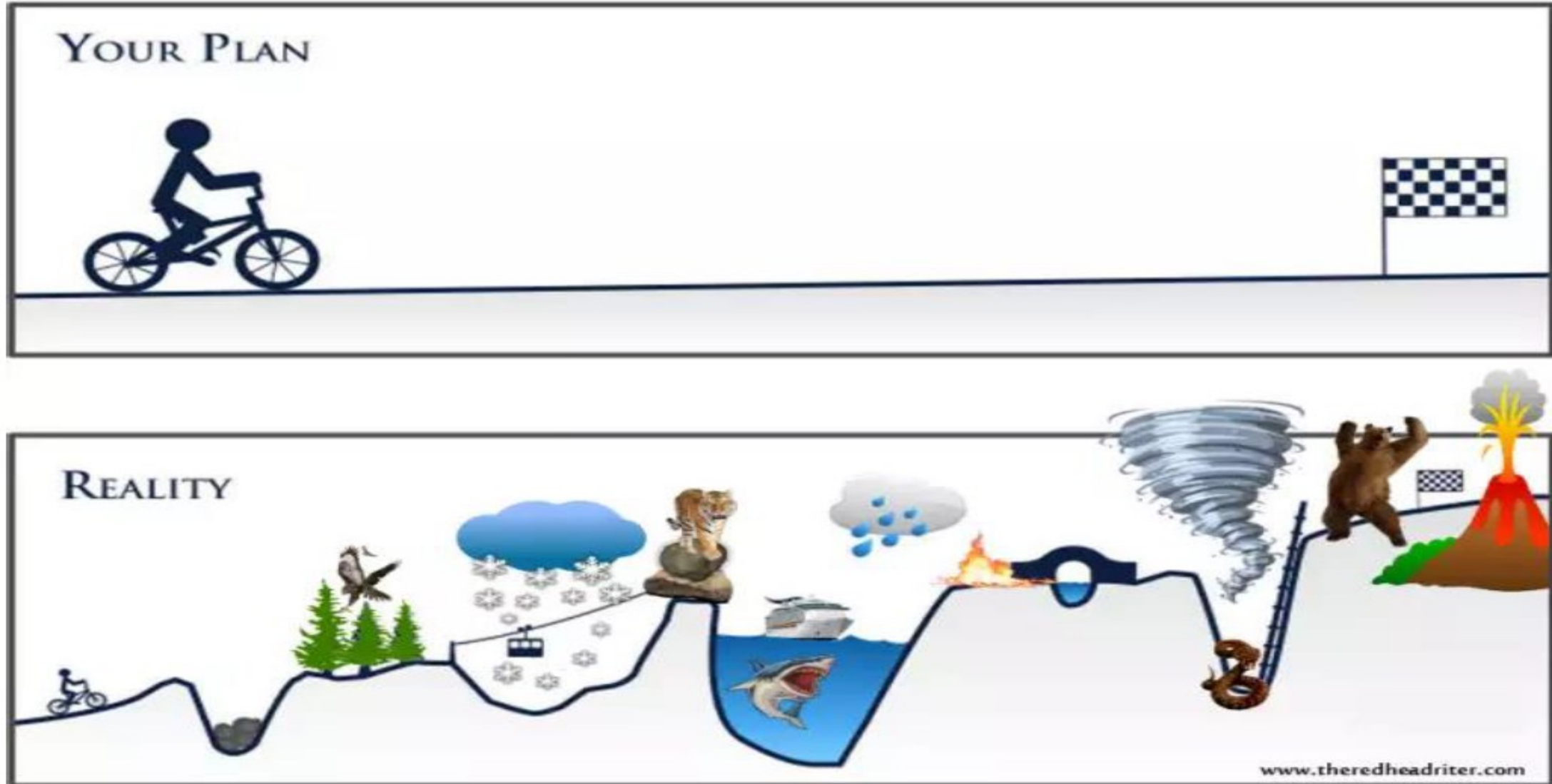
Årlig avkastning i det amerikanske aksjemarkedet 1880-2021 sortert fra svakeste til beste



Ikkje invester alt på ein gang



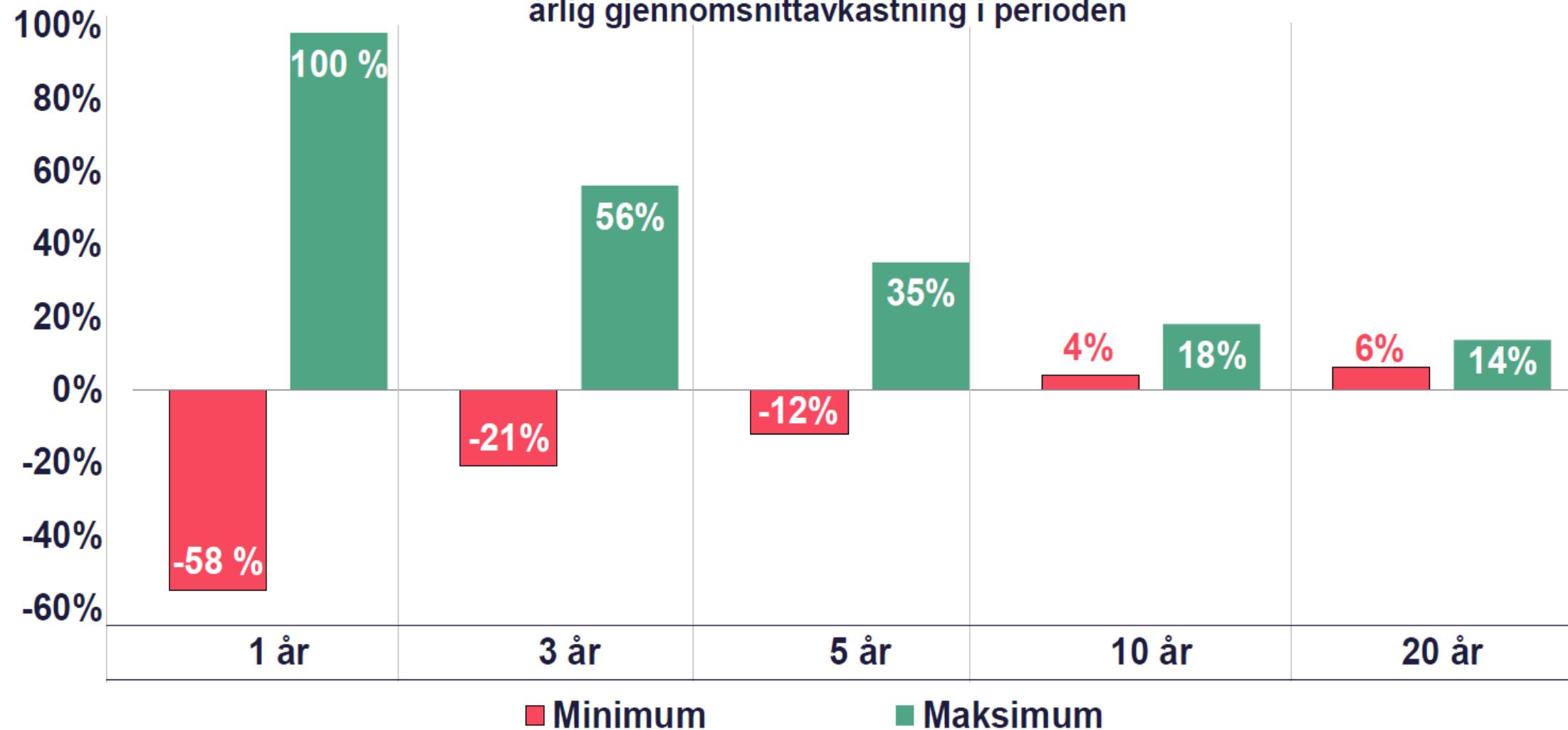
Det blir aldri slik som du planlegg for



Tida er din venn, (Norge)...

Beste og dårligste periode for Oslo Børs (OSEBX) 1983-2022

årlig gjennomsnittavkastning i perioden



Eller sett opp slik.

| Investeringsperiode | Sannsynlighet for tap* |
|---------------------|------------------------|
| 1 år | 30.1 % |
| 2 år | 22.8 % |
| 3 år | 18.1 % |
| 4 år | 16.5 % |
| 5 år | 8.8 % |
| 6 år | 4.8 % |
| 7 år | 0.2 % |
| 8 år | 0.1 % |
| 9 år | 0.0 % |
| 10 år | 0.0 % |

Tall per 11.10.22
DNB Asset Management

Svingninger er normalen, det må vi alltid rekne med.

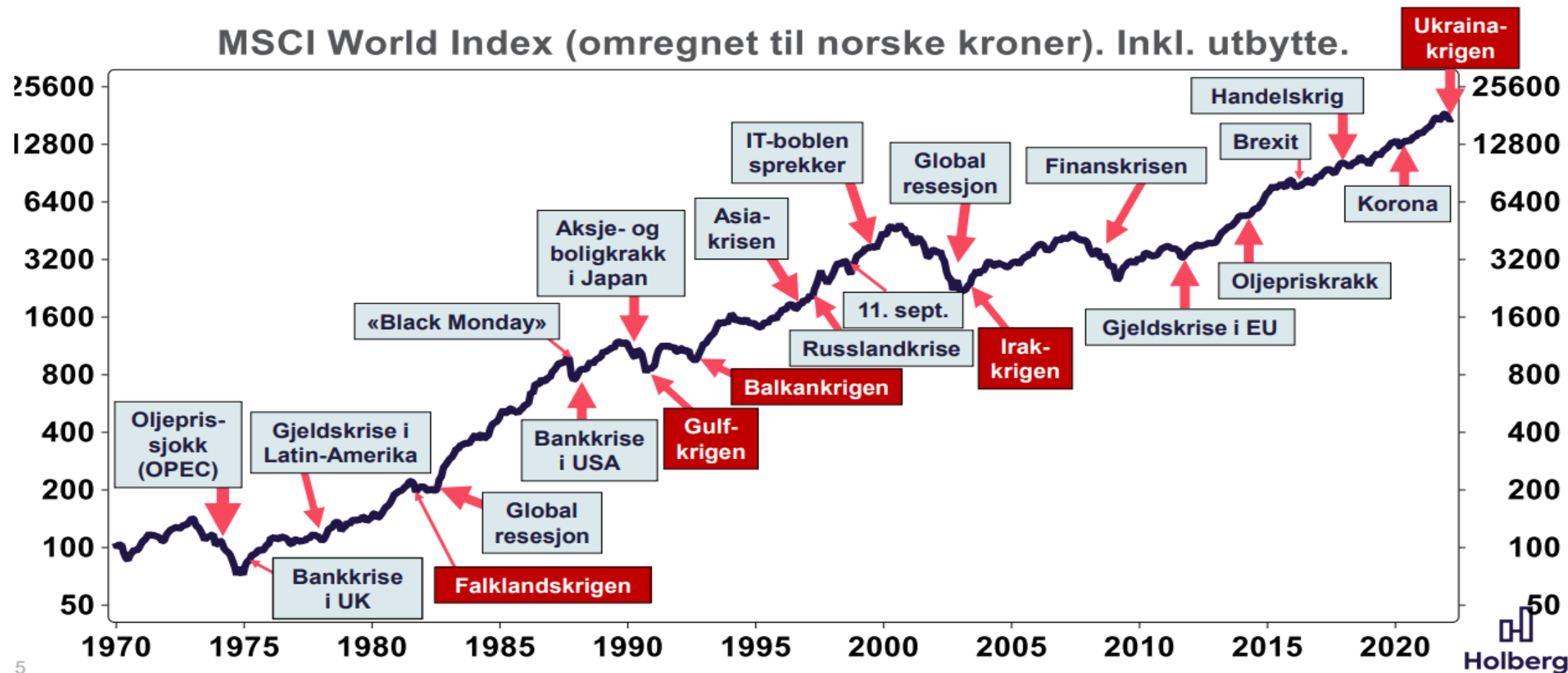


Oslo Børs Hovedindeks



Mykje å bekymre seg for, men bra til slutt...

17.000 % avkastning på tross av kriger, krakk og kriser



Slik kan det også bli i praksis, men ver litt edrueleg...

Velg fond

ODIN Norden A



Engangstegning



Månedlig sparing



Spareperiode

Siden start

Egendefinert periode

Fondets verdiutvikling i perioden



| Verdiutvikling ODIN Norden A | Verdiutvikling indeks | Verdiutvikling bank * |
|---------------------------------|--------------------------|--------------------------|
| 5 752 721 kr | 3 678 691 kr | 696 558 kr |

Gjennomsnittlig årlig
avkastning i valgt periode

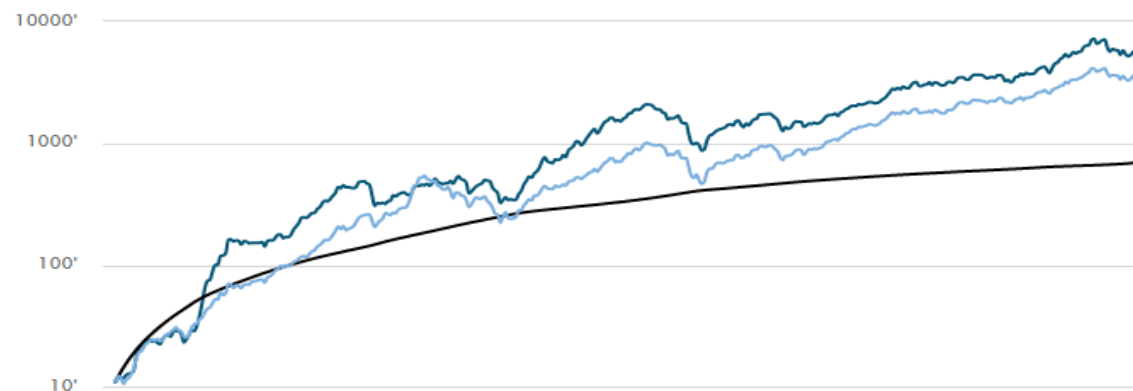
12,91%

Totalavkastning i valgt
periode

1 323,94%

Se graf for fondetsutvikling

Se årlige avkastningstall



For oss som har levd ei tid. 19 år sidan dette programmet

Vil du bli millionær?



Og hva skal dere bruke pengene til ?

Vi skal i hvert fall ikke plassere dem i aksjefond !!



Vant toppgevinsten på kr. 2 mill. i "Vil du bli millionær" på TV2 i mars 2003

1 minutt tidligere gamblet de 1 million kroner med risikoen for å sitte igjen med kun 100.000,- !

Det blir pengar av det...

Oslo Børs Hovedindeks



Vi huksar finanskrisa, men truleg ikkje denne, men dette var overskriftene...

Husker du eurokrisen i 2011?



Gjer det enkelt.

Du får god diversifisering med 4-5 fond, eller Norne Aksje/ Odin Aksje
Ca. 50% globale aksjefond, gjerne indeks eller kombinasjon.

Ca. 30% i Norge/Norden, stabile rammevilkår, mindre valutarisiko.

Ca. 20% i meir spissa fond, vekstmarknad, bransje t.d. finans/ teknologi/
helse/ «grøne» fond.

Risikoen blir bestemt av fordelinga mellom aksjefond og rentefond/bank.

Bruk litt tid før ein er «fullinvestert» i aksjefond

Forslag fond, (ein litt farleg øvelse)

- Globale fond:
 - KLP Aksjeglobal mer samf... 30%
 - DNB Global Indeks 20%
 - (Eventuelt litt i DNB Europa).

- Norsk/Nordisk fond:
 - DNB Norden Indeks 20%
 - Holberg Norge/DNB Norge Indeks 10%

- «Spissa» fond:
 - DNB Teknologi 10%
 - Skagen Kon-Tiki 10%

- (Eventuelt DNB Finans/ Eika Egenkapitalbevis)

Skråblikk på marknaden og investorane

- Aksjemarkedet vil alltid tiltrekke seg folk som har det travelt med å bli rike, men...
- Aksjemarkedet bygger rikdom for folk som ikkje har det travelt

- Panikksalg ein gang eller to kan på nokre sekund ødelegge mange år med gode beslutningar
- Derfor: Det å gjere ingenting er nesten alltid rett.

- «Bear-marked» skjer raskt. «Bull-marked» skjer sakte. (Heisen ned og trappa opp igjen).

- Å vere grådig når andre er redde er nesten alltid rett, men veldig, veldig vanskeleg. For dei fleste er det å halde på spareavtalen sin godt nok.

- Historie og psykologi er dei viktigaste faga å studere for dei som sparer i aksjemarknaden. (Mykje viktigare enn økonomi)

Berre for å underbygge det. Eg har sagt det i 30 år.

Finnes ville tjent 1,1 million mer i vanlige aksjefond

Hva ville blitt resultatet hvis Sindre Finnes fulgte vanlige spareråd, og satte pengene i fond i stedet for daglige aksjehandler? Det har NRK fått to finanseksperter til å se på.



AVKASTNING: Sindre Finnes ville tjent mer på å sette pengene i et fond, ifølge eksperter.

FOTO: HÅKON MOSVOLD LARSEN / NTB




Johan B Sættem
Journalist



Kristian Skårdalsmo
Journalist

Publisert i dag kl. 06:09

Fastrenteinnskot. Eit alternativ for deler av kapitalen

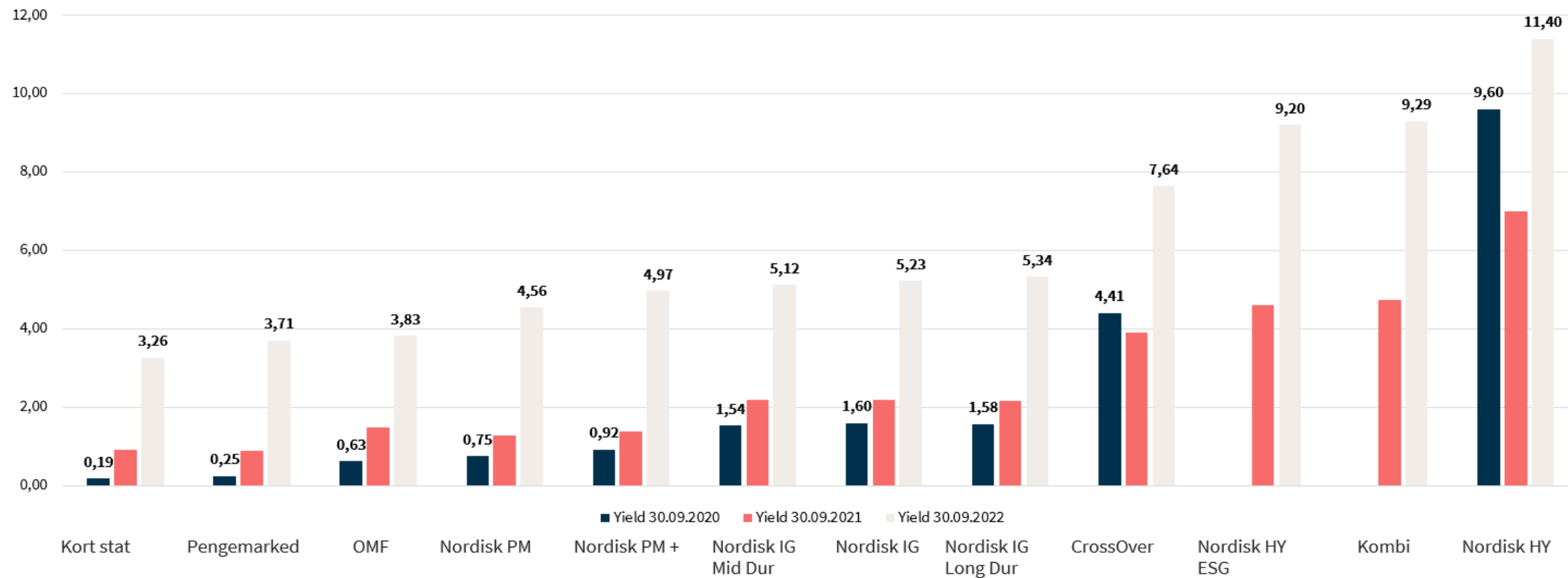


| Fastrenteinnskot 5) | Effektiv |
|------------------------|----------|
| Fastrenteinnskot 6 mnd | 5,00% |
| Fastrenteinnskot 1 år | 4,90% |
| Fastrenteinnskot 2 år | 4,36% |

Dette var teksten ved nyttår:(Renta er på veg opp, kor mykje, kven veit?)

| Fastrenteinnskot 5) | Effektiv |
|------------------------|----------|
| Fastrenteinnskot 6 mnd | 3,40% |
| Fastrenteinnskot 1 år | 3,80% |
| Fastrenteinnskot 2 år | 4,00% |

Rentefond eit alternativ uten binding. (løpande rente 5-6%+)



Investeringsfilosofi i SSF. Vår enkle tilnærming til ein vanskeleg verden.

- Bruk enkle, ukompliserte produkt som er likvide. Aksjar/rente
- Finn din risikovilje. Kor store svingningar tåler du
- Ikkje prøv å «time» aksjemarknaden
- Lat rentesrenteeffekten arbeide for deg. (Din beste venn på lang sikt)
- Pass på kostnadane, (det einaste vi veit noko om)
- Juster eventuelt risikoen ved å endre fordelinga, rebalansering.
- Ikkje høyr på all støyen i samfunnet, (og høyr ikkje for mykje på div. rådgjevarar, i alle fall ikkje dei skråsikre)

Eksempel på kostnader. Så kjem kostnader i fonda i tillegg...

Vår honorartabell:

| Porteføljeverdi | Årlig honorar | Implementering |
|---------------------|----------------------|----------------------|
| Under 2,5 MNOK | 1,75% | 1,75% |
| 2,5 MNOK - 5 MNOK | 1,50% | 1,50% |
| 5 MNOK - 10 MNOK | 1,25% | 1,00% |
| 10 MNOK - 25 MNOK | 1,00% | 0,50% |
| 25 MNOK - 50 MNOK | 0,85% | 0,25% |
| 50 MNOK - 100 MNOK | 0,75% | 0,15% |
| 100 MNOK - 250 MNOK | 0,65% | 0,10% |
| Over 250 MNOK | Etter nærmere avtale | Etter nærmere avtale |